

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om det attende Aarhundredes Oplysning i Salighedens Sag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 105. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1825_410_2-txt-shoot-idm856.pdf (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Meget mere var om disse Ting at sige, og jeg tiltroer mig neppe for meget, naar jeg troer, soleklart at kunne bevise, at det attende Aarhundredes Oplysning, hvad den saa ellers var, unægtelig var skarp som et tveegget Sværd, til at overhugge alle de Baand, der giennem Aarhundreder sammenknyttede Fyrster med Folk, Menneske med Menneske, ja selv de Nærmeste, Forældre og Børn og Ægtefolk, med hinanden, og man skulde da vel betænke sig, før man vovede at paastaae, vor Kamp mod en saadan Oplysning var Noget, en lovlig Øvrighed, af hvad Navn nævnes kan, end sige da en Kongelig, en af Mennesker uindskrænket Kongelig, skulde finde forargelig, farlig for Rigets Ro og Borger-Enigheden. Sandelig, fra denne Side betragtet, er vort Foretagende saa uangribeligt, saa aabenbar i hver Stats Aand, som har en protestantisk Fortid, at jeg ei kan tænke mig noget stærkere Beviis paa Modstandernes Blindhed, eller dog paa deres altfor overdrevne Tanker om vor Dumhed, end at ville røre ved en Stræng, som de skulde være saare glade ved, om vi vilde lade, saavidt mueligt, uberørt. Det troer jeg imidlertid, vi 106alle vil, og det vil i det Mindste jeg, uden dog at forlange nogen Tak derfor, thi jeg vil det visselig ikke, for at skaane det attende Aarhundredes Oplysning, men kun for at ære og tro at tiene den Herre, som vidnede: mit Rige er ikke af denne Verden, men jeg er dertil født og kommet til Verden, at jeg skal give Sandhed Vidnesbyrd, hvo som er af Sandhed, hører min Røst. Kun derfor, kun fordi jeg ikke vil have Lodd eller Deel med dem, der, paa Sandheds Bekostning, smigre Verdens Herrer, og opmuntre dem til at bygge paa Christi Kirke, som paa en Caserne, kun derfor vil jeg nødig fremstille Forholdet mellem det attende Aarhundredes Oplysning og det danske Rige, i al sin Klarhed; men seer jeg, at man fremdeles, i Lys eller Løn, arbejder paa at fordunkle det, da nødes jeg dertil, og lægger herved høitidelig alle ubehagelige Følger, som deraf muelig kunde flyde, paa Modstandernes Hoved og Ansvar!